

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

www.vrom.nl

motie Veenbossen Van Velzen/ De Krom

Datum
Kenmerk
IZ/2007088105

Geachte voorzitter,

Hierbij lichten wij u, mede namens de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, graag in over de uitvoering van de motie van de leden Van Velzen en De Krom (30 800 XI, Nr. 60). Met deze motie werd de regering verzocht te bevorderen dat veenbossen onder de definities van het Kyoto protocol vallen, waardoor bij investeringen in veenbossen CO₂-credits kunnen worden verkregen. Ook verzocht de motie tot het opstellen van een plan voor investeringen in veenbossen met als doel die duurzaam te behouden, onder gelijktijdige stimulering van de lokale economie en maatregelen ter bestrijding van illegale houtkap. Daarbij werd de regering ook verzocht te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om financiële middelen ter beschikking te stellen om het plan te kunnen uitvoeren.

Indachtig de noodzaak en urgentie van de bescherming van biodiversiteit en klimaat, staat voor ons het grote belang van behoud en duurzaam gebruik van (veen)bossen buiten kijf. Onder natuurlijke omstandigheden zijn bossen en veengebieden reservoirs van biodiversiteit, koolstofopslagplaats en hydrologische buffers. Emissies door ontbossing bedragen zo'n 20% van de mondiale koolstofemissies. Voor een effectieve aanpak van het klimaatvraagstuk is het dan ook essentieel dat emissies veroorzaakt door veranderingen in landgebruik en ontbossing substantieel worden teruggedrongen.

Mogelijke CO₂-credits in post-2012 regime

De aanpak van ontbossing zal dan ook een belangrijke bouwsteen moeten zijn van een mondiaal klimaatregime van na 2012. In de motie wordt verzocht te bevorderen dat veenbossen onder de definities van het Kyoto protocol vallen, waardoor bij investeringen in veenbossen CO₂-credits kunnen worden verkregen. Onder het *Clean Development Mechanism* (CDM) van het Kyoto protocol is het alleen mogelijk om CO₂-credits te krijgen voor de opslag van CO₂ als gevolg van bosaanleg. Voor het bepalen van de hoeveelheid credits wordt ook gekeken naar de hoeveelheid vastgelegde CO₂ in de bosbodem, dus ook naar die in veengronden. Het verminderen van emissies als gevolg van voorkomen van het verbranden of kappen van oerwoud en veenbossen valt buiten het *Clean Development Mechanism*.

Tijdens de Voorjaarsraad van begin maart dit jaar hebben de Europese regeringsleiders afgesproken dat maatregelen voor het tegengaan van ontbossing een essentieel element zouden moeten zijn van toekomstig internationaal klimaatbeleid. Het is daarom ook goed dat in de internationale klimaatonderhandelingen wordt gesproken over een mechanisme onder het Klimaatverdrag om ontbossing in ontwikkelingslanden aan te pakken. Mede namens de EU participeert Nederland zeer actief in de onderhandelingen over een dergelijk mechanisme in een post 2012 regime. De verschillende voorstellen voor dat mechanisme zijn alle gebaseerd op het idee dat ontwikkelingslanden een financiële vergoeding kunnen krijgen als zij hun emissies als gevolg van ontbossing weten terug te dringen beneden een afgesproken referentieniveau. Dit vereist dat landen in staat zijn hun emissies als gevolg van ontbossing te monitoren. Omdat de meeste ontwikkelingslanden daartoe nog niet in staat zijn, zullen de landen van het Klimaatverdrag waarschijnlijk tijdens de dertiende Conferentie der Partijen bij het Klimaatverdrag (COP13, december 2007) gevraagd worden capaciteitsopbouw en technische assistentie te verlenen om de monitoring te verbeteren. Daarnaast moeten afspraken gemaakt worden over de reikwijdte van het mechanisme, het vaststellen van het referentieniveau en het mogelijk "weglekken" van emissies doordat ontbossing elders toeneemt.

Het belangrijkste discussiepunt is echter de financiering van het mechanisme. De voorgestelde benaderingen voor de financiering zijn in te delen in op de koolstofmarkt georiënteerde mechanismen, ontwikkelingshulpgeoriënteerde mechanismen (fondsen) en andere mechanismen, zoals een heffing op koolstofintensieve producten en diensten. Het kabinet geeft de voorkeur aan een op de koolstofmarkt georiënteerd mechanisme, onder de voorwaarde dat de stabiliteit van de koolstofmarkt wordt gewaarborgd. De belangrijkste reden daarvoor is dat de traditionele fondsen tot nu toe niet hebben geleid tot een significante afname van ontbossing. Door een marktbenadering is het makkelijker om een grotere financiële geldstroom van de private sector aan te trekken.

Gezien de ernst van het probleem onderkennen we dat eerdere actie grote milieuwinst kan opleveren. De Nederlandse inzet is daarom gericht op de benadering waarbij al voor 2012 CO₂-kredieten voor emissiereducties voor het tegengaan van ontbossing verkregen kunnen worden. Deze kredieten kunnen dan na 2012 gebruikt worden binnen de nog te maken afspraken over internationaal klimaatbeleid. Op die manier zou nu al actie worden aangemoedigd, met positieve effecten voor klimaatmitigatie en biodiversiteit.

Vooruitlopend op de internationale besluitvorming werkt de Wereldbank op verzoek van de G8 aan een *Forest Carbon Partnership Facility*. In dit partnerschap worden ontwikkelingslanden bijgestaan in hun pogingen emissies als gevolg van ontbossing te reduceren door verschillende benaderingen te testen. In de eerste fase wordt gewerkt aan capaciteitsopbouw zodat ontwikkelingslanden op termijn in staat zijn deel te nemen aan een toekomstig mechanisme. In de volgende fase kan een aantal ontwikkelingslanden bereikte emissiereducties verkopen aan kopers binnen het partnerschap. Australië heeft als eerste land \$10 miljoen beschikbaar gesteld voor dit partnerschap.

Plan voor investeringen

In de motie wordt gevraagd om het opstellen van een plan voor investeringen in de veenbossen in, met name, Indonesië. Zowel schriftelijk als mondeling hebben wij onze Indonesische collega's, onder wie de heer Rachmat Witoelar (Staatsminister voor milieu), meerdere malen geïnformeerd over de Nederlandse zorg met betrekking tot de conditie van de veengebieden en het bosareaal in Indonesië. We hebben daarbij ook aangegeven de bestaande bilaterale samenwerking met Indonesië op het terrein van milieu, biodiversiteit, en behoud van veen- en bosgebieden in Kalimantan, te willen intensiveren.

Wij willen graag benadrukken dat het opstellen van een plan voor investeringen in de veenbossen primair een verantwoordelijkheid is van Indonesië. Nederland kan daarbij alleen een ondersteunende rol spelen. Dit doen wij ook. Voorbeelden hiervan zijn het *Central Kalimantan Peatlands Project* en het beschikbaar stellen van expertise en financiering voor het opstellen van het *Masterplan voor het Ex Mega Rice project*. De ondersteuning van het *Asia Forest Partnership* en de financiering van programma's van CIFOR (*Centre for International Forestry Research*) en Stichting Tropenbos International dragen op een meer indirecte wijze bij aan het oplossen van de problematiek van de veenbossen.

Binnen de bilaterale ontwikkelingssamenwerkingprogramma's voor milieu, biodiversiteit en water wordt gekeken naar verdere mogelijkheden voor ondersteuning van de veenbossen in Indonesië. Nederland stimuleert daarbij het opzetten van een lange-termijn, multidonor financieringsmechanisme voor mitigatie en adaptatiemaatregelen in het kader van de aanpak van klimaatverandering, waarin bescherming van bossen, veengebieden en waterbeheer prioriteit hebben voor Nederland. In de begroting van mijn collega van Ontwikkelingssamenwerking zijn hiervoor al financiële middelen gereserveerd. Andere donoren hebben ook belangstelling getoond om op dit terrein met Indonesië te willen samenwerken.

Wij onderschrijven de zorgen betreffende illegale houtkap in Indonesië in dit verband. De inspanningen van de Europese Commissie en Nederland in deze zijn zoals toegelicht gedurende het AO van 27 juni jl. met de ministers VROM en LNV betreffende duurzaam hout. Daarin is tevens toegezegd dat wij zullen u eind december zullen rapporteren over de voortgang van het FLEGT (Forest Law Enforcement, Governance and Trade) proces. Hierbij zullen wij zowel informeren over de bilaterale inspanningen als over de inspanningen van de Europese Commissie in deze.

Vanzelfsprekend zullen wij uw kamer informeren over verdere inspanningen en nieuwe ontwikkelingen die verband houden met bovengenoemde thema's.

Hoogachtend,
de Minister van Ruimte en Milieu

dr. Jacqueline Cramer.

De Minister voor Ontwikkelingssamenwerking,

A.G. Koenders.